

Az Olsun
Temiz Olsun

V. İ. Lenin

V. İ. Lenin

Az Olsun
Temiz Olsun

Devlet aygıtımızı yetkinleştirmek konusundaki düşüncem, İşçi ve Köylü Müfettişliğinin nicelik peşinde koşmaması ya da acele etmemesi gerektiği yolundadır. Bugüne dek devlet aygıtımızın etkinliğine dikkat etmek ve bu konuda düşünmek için o kadar az zamanımız oldu ki, eğer onu özel bir özenle oluşturmak ve İşçi ve Köylü Müfettişliğinde yüksek nitelikte bir insan gücü, yani onu en iyi Batı modellerine göre geride bırakmayacak bir insan gücü toplamak oldukça meşru bir iş olacaktır. Elbette bu, sosyalist bir Cumhuriyet için oldukça mütevazı bir şeydir. Ama ilk beş yıllık deneyimlerimiz, kafalarımızı güvensizlik ve şüphecilikle tıka-basa doldurdu. Örneğin “proleter kültürü” üzerinde çok fazla ve (sayfa 503) çok kolayca inceleme yapanlar karşısında bu duyguya eğilimimiz var: başlangıçta gerçek bir burjuva hükümetiyle yetinmek zorundayız; başlangıçta burjuva öncesi kültürle, yani bürokratik ya da feodal kültürle vb. Dolu olan tiplere gerek duymadan iş yapabilmekten hoşnut olmak zorundayız. Kültür konusunda acelecilik ve yarışma en zararlı olan şeylerdir. Birçok genç yazarımız ve komünistimiz bunu akıllarına çok iyi Dolayısıyla, devlet aygıtı konusundaki geçmiş deneyimlerimizden, daha yavaş ilerlememizin daha iyi olacağı sonucuna varmalıyız.

Devlet aygıtımız o kadar -sefil demezsek- üzücü durumdadır ki, önce, onun kusurlu yanlarını önlemeye çalışma yollarını ciddi olarak düşünmek zorundayız; unutmayalım ki bu kusurlu yanların kökleri, devrilmiş ama henüz ortadan kalkmamış olan geçmiştedir; uzun süredir tamamlanmış bir kültürel aşama söz konusu değildir. Bilerek kültür diyorum, çünkü bu konularda ancak bizim kültürümüzün toplumsal yaşantımızın, alışkanlıklarımızın içine girmiş olan yara gerçekleşmiş gözülle bakabiliriz. Toplumsal düzenimizde iyi olanın tam anlamıyla incelenmediğini, kavranılmadığını ve hissedilmediğini söyleyebilirim; iyi olana alelacele dörtelle sarıldık; doğrulanmadı ya da sınavdan geçirilmedi, deneylerle desteklenmedi ve dayanıklı hale getirilmedi vb.. Elbette gelişmenin başdöndürücü bir hızla ilerlediği beş yıllık bir zaman aralığında, çarlıktan sovyet sistemine geçtiğimiz devrimci bir dönemde, başka türlü olamazdı.

Artık bu konunun çaresine bakmanın zamanı gelmiştir. Çok hızlı ilerlemeye, övünmeye, vb. karşı etkili bir şüphecilik göstermek zorundayız. Her saat açıkladığımız, her dakika kabul ettiğimiz ve sonradan da her saniye zayıflığını, tutarsız ve anlaşılmasız niteliğini kanıtladığımız ileri adımları sağlamlaştırmak zorundayız. Burada en zararlı şey, acelecilik olacaktır. En zararlı şey, bildiğimiz azıcık şeyin yeterli olduğuna (sayfa 504) ya da gerçekten yeni bir devlet aygıtı, gerçekten sosyalist, sovyetik vb. diye adlandırılmaya layık bir devlet örgütünün kurulması için elimizde önemli sayıda gerekli unsurun bulunduğu varsayımına güvenmemizdir.

Hayır, biz böyle bir aygıtı sahip değiliz ve hatta onu yaratabilmek için gülünç derecede az unsura sahibiz. Ve biz onun kurulması için zaman sınırlaması koymamalıyız. Bu, çok çok yılmızı alacaktır.

Bu aygıtı kurmak için elimizde hangi unsurlar var? Sadece iki. Bunlardan birincisi, sosyalizm mücadelesine dalmış olan işçilerdir. Bu unsurlar yeterince eğitilmemişlerdir. Bize daha iyi bir aygıt kurmak isterler ama bunu nasıl yapacaklarını bilememektedirler. Bu aygıtı kuramazlar. Bunun için gerekli

olan kültürü henüz geliştirememişlerdir; ve gerekli olan, kültürdür. İşleri koşturarak, aniden harekete geçerek, pür-telaş ve enerji ile ya da genel olarak insan niteliklerinin en iyilerinden birisinden yararlanmak suretiyle yapmakla bir şey elde edemeyiz. İkincisi, bilgi, eğitim ve öğrenim unsurlarımız var ama bunlar diğer ülkelere göre gülünç derecede yetersiz.

Burada unutmamamız gereken bir şey var: Bilgi yoksunluğumuzu heyecan, acele vb. ile karşılayabilmek ya da karşılayabileceğimizi hayal etmemek için çok gayretliyiz.

Devlet aygıtımızı yenilemek için ne pahasına olursa olsun, ilkönce öğrenmeye başlamamız, ikinci olarak öğrenmeye başlamamız ve üçüncü olarak yine öğrenmeye başlamamız gerekiyor. Ve öğrenmenin ölü bir mektup ya da moda olan günlük bir tümce olarak kalmamasına (ki bunun sık sık başımıza geldiğini açık yüreklilikle kabul etmemiz gerek), öğrenmenin bizim öz varlığımızın bir parçası haline gelmesine, ve öğrenmenin gerçekten ve tam anlamıyla bizim toplumsal yaşantımızı oluşturan unsurlardan biri haline gelmesine dikkat etmeliyiz. Kısacası Batı Avrupa burjuvalarının istemlerini değil ama sosyalist bir ülke olma yolundaki (sayfa 505) bir ülkeye uygun düşen istemleri ileri sürmeliyiz.

Yukarıda söylenenlerden çıkarılması gereken sonuçlar şunlardır: İşçi ve Köylü Müfettişliğini gerçekten örnek bir kurum, bizim devlet aygıtımızı geliştirecek bir araç haline getirmeliyiz.

Onun istenen yüksek düzeye ulaşabilmesi için şu kuralı izlemeliyiz: ‘‘elbisenizi kesmeden önce yedi kez ölçün’’.

Bu amaçla, toplumsal düzenimizde en iyi ne varsa ondan yararlanmalı ve yeni Halk Komiserliğini kurmak için ondan en büyük dikkat, düşünce ve bilgi ile yararlanmalıyız.

.Bu amaçla, toplumsal düzenimiz içinde sahip olduğumuz. en iyi unsurlar -örneğin ilk olarak ileri işçiler ve ikincisi lafazanlığa kulak asmayacaklarına ve bilinçlerine ters düşen tek bir söz bile etmeyeceklerine inandığımız gerçekten aydınlanmış unsurlar- zorlukları kabullenmekten kaçınmamalı ve kendilerine göre edindikleri amacı ciddi olarak başarabilmek için hiç bir mücadeleden geri durmamalıdır.

Beş yıldır devlet aygıtımızı geliştirme yolunda telaşlı bir çaba içindeyiz ama bu, yalnızca bu beş yıl boyunca yararsızlığı ve hatta boşluğu ve hatta zararı kanıtlanmış bir telaş olmaktan ileri gidememiştir. Bu telaşlı çaba bizim bir şeyler yapmakta olduğumuz izlenimini yaratmaktaydı ama gerçekte yapılan şey yalnızca kurumlarımızı ve beyinlerimizi doldurmaktan ibaretti.

Her şey değişeli çok zaman oluyor. Şu kuralı izlemeliyiz: az olsun, temiz olsun. Şu kuralı izlemeliyiz: iki ya da üç yıl içinde nitelikli insangücü elde etmek, hiç bir şey elde etme umudu olmaksızın telaşla iş yapmaktan iyidir.

Bu kurala uymanın ve bizim içinde bulunduğumuz koşullarda onu uygulamanın zorluğunu biliyorum. Bunun karşıtı olan kuralın binlerce açık nokta bularak kendine yol açacağını biliyorum. Büyük bir direncin gerekeceğini, müthiş bir inadın gerekeceğini, en azından ilk birkaç yılda bu (sayfa 506) alandaki işlerin çok zor olacağını biliyorum. Bununla birlikte, ancak bu tür bir çabayla amacımıza ulaşabileceğimizden eminim; ve ancak bu amaca ulaşmakla, gerçekten sovyet, sosyalist ve buna benzer isimlerle çağrılmaya layık bir cumhuriyet yaratacağız.

Birçok okur ilk yazımda* örnekleme yoluyla aktardığım sayıların çok küçük olduğunu düşünebilirler. Bunun böyle olduğunu kanıtlayacak birçok hesaplama yapılabilir. Ama bir şeyi, yani gerçekten örnek bir nitelik elde etme isteğimizi her şeyin ve diğer bütün hesaplamaların üzerinde tutmamız gerektiğini düşünüyorum.

* Bkz: V. Lénine, Oeuvres, Paris-Moscou, t. 33, s. 495-500. -Ed.

Devlet aygıtımızı geliştirmek için gerçekten ciddiyetle çalışmak zamanının en sonunda gelip çattığım düşünüyorum. Bunu yaparken acelecilikten daha zararlı bir şeyi az buluruz. Sayıların yükseltilmesine karşı güçlü bir uyarıda bulunmamın nedeni budur. Benim kanıma göre, biz, tam tersine, bu konuda sayıları özellikle idareli kullanmalıyız. Açık yüreklilikle şunu belirtelim: bugün İşçi ve Köylü Müfettişliği Halk

Komiserliği en ufak bir yetkiye sahip değildir. Eğer gerçekten, birkaç yıl içinde, birinci olarak, örnek bir kurum olacak, ikinci olarak herkesin mutlak güvenini kazanacak ve üçüncü olarak da herkese ve her bir kişiye Merkez Denetim Komisyonu adlı yüksek kurumun faaliyetlerinin gerekli olduğunu kanıtlayacak bir kurum yaratmak istiyorsak bunu sıkı sıkıya kafalarımıza yerleştirmeliyiz. Benim kanıma göre, büro görevlilerinin sayılarına ilişkin genel normları hemen ve kesin olarak reddetmeliyiz. İşçi ve Köylü Müfettişliğinde çalışacak kişileri özel bir dikkat göstererek ve ancak en ciddi testten geçirerek seçmeliyiz. Gerçekten, idare edip giden, en ufak bir güvene bile sahip olmayan ve sözü hiç bir ağırlık taşımayan bir Halk Komiserliğini kurmanın ne anlamı var? Bana göre, bugün kafamızda yer alan Yeniden Kurma işini başlatmanın temel amacı, bütün bunları engellemektedir. (sayfa 507)

Merkez Denetim Komisyonunun üyeleri olarak listemize aldığımız işçiler, kusursuz komünistler olmalıdırlar ve kanıma göre, onlara işlerinin yöntem ve amaçlarını öğretmek için yapılması gereken çok şey var. Üstelik, bu işte yardımcı olmak üzere belirli sayıda sekretere gerek vardır. Bu sekreterlerin, işe alınmadan önce, üçlü bir teste tabi tutulmaları gerekir. Son olarak, kural-dışı durumlarda bizim doğrudan doğruya İşçi ve Köylü Müfettişliğinin görevlileri olarak kabul edeceğimiz memurlar aşağıdaki koşullara uymalıdırlar:

Birincisi, birkaç komünist bu kişileri tavsiye etmelidir.

İkincisi, bizim devlet aygıtımız konusundaki bilgilerinin sınındığı bir testten geçmelidirler.

Üçüncüsü, devlet aygıtımıza ilişki teorinin temel ilkelelerini, yönetimin, cansıkıcı büro işleri vb.'nin temel ilkelerini bildiklerini kanıtlayacak bir testten geçmelidirler.

Dördüncüsü, bu kişiler Merkez Denetim Komisyonu üyeleri ve kendi sekreterlikleri ile o kadar yakın bir uyum içinde çalışmalıdırlar ki, biz, bütün aygıtın çalışmasına kefil olabilelim.

Bunların olağanüstü sert gerekler olduğunu biliyorum ve İşçi ve Köylü Müfettişliğindeki ‘‘pratik’’ işçilerin çoğunluğunun bu gereklerin uygulanamaz olduğunu söyleyeceklerinden ve bunlara dudak bükeceklerinden çok korkuyorum. Şimdi İşçi ve Köylü Müfettişliğinin bugünkü önderlerinden birisine ya da bu kuruluş ile ilgili olan herhangi birisine soruyorum: Aynen İşçi ve Köylü Müfettişliği gibi, bir Halk Komiserliğinin pratik amacının ne olduğunu dürüstçe söyleyebilirler mi? Bu sorunun, onların bu önlemin anlamını kavramalarına yardımcı olacaklarını sanıyorum. Ya bu umutsuz iştendolayı kurduğumuz sayısız yeniden örgütlendirmelerden bir fazlasına sahip olmak gereksizdir, ya da biz, gerçekten yavaş, zor ve alışılabilirlerin dışındaki yöntemlerle (sayfa 508) ve bu yöntemleri tekrar tekrar test ederek işe girişmeli gerçekten örnek bir şey, sadece rütbe ve etiketine göre değil ama erdemlerinden dolayı dostun-düşmanın saygısını kazanacak bir şey yaratmalıyız.

Kendimizi sabırla silahlandırmazsak, eğer bu göreve bir kaç yılımızı adamazsak, hiç girişmeyelim daha iyi.

Kanımcı, çok acele ederek pişirip kotardığımız en az sayıdaki daha yüksek düzeyli iş araştırma kurumlarını seçmeli, bunların doğru dürüst örgütlenip örgütlenmediklerine bakmalı ve ancak modern bilimin yüksek standartlarını sağlayan ve bizi onun bütün kazançlarıyla donatan bir biçimde çalışmalarını sürdürmelerine izin vermeliyiz. Eğer böyle yaparsak, birkaç yıl içinde, işlevlerini yerine getirebilecek devlet aygıtımızı geliştirmek üzere sistemli ve kararlı bir biçimde çalışabilecek, sırtını işçi sınıfının, Rus Komünist Partisinin ve Cumhuriyetimizin bütün halkının güvenine dayanmış bir kuruma sahip olacağımızı umut etmek hayalcilik olmayacaktır.

Bunun hazırlık hareketi bir an önce başlatılmalıdır Eğer İşçi ve Köylü Müfettişliği Halk Komiserliği bugünkü yeniden örgütlendirme planını kabul edecek olursa, görev tamamlanmaya dek, acele etmeksizin ve yapılmış olanı değiştirmek için duraksamaksızın, şimdi hazırlık adımları atabilir ve sistematik olarak çalışabilir.

Bu konudaki herhangi bir yarı-gönüllü çözüm tamamıyla zararlı olacaktır. İşçi ve Köylü Müfettişliği kadrosunun büyüklüğü konusunda, bundan başka bir hesaba dayalı bir önlem, aslında, eski bürokratik hesaplara, eski önyargılara mahkum edilen, evrensel olarak küçük düşürülen vb. ne varsa ona dayalı olacaktır.

Kısaca sorun şudur:

Ya biz gerçekten devlet örgütlenmesi konusunda bir şeyler öğrendiğimizi kanıtlayacağız (ki beş yılda bir şeyler öğrenmiş olmamız gerekir), ya da bu konuda yeterince olgun (sayfa 509) olmadığımızı kanıtlayacağız. Eğer durum ikincisine uyuyorsa, o zaman görevi hiç yüklenmeyelim daha iyi.

Kanımcı, en azından bir Halk Komiserliğini uygun insan-gücü ile sistematik olarak yeniden kurabilecek kadar şey öğrendiğimizi düşünmek, kendini beğenmişlik olmaz. Gerçekten, bu tek Halk Komiserliği bizim bütün devlet aygıtımızın modelini oluşturacaktır. Bir an önce, genel olarak emeğin örgütlenmesi ve özel olarak da yönetim konusunda iki ya da daha fazla ders kitabının derlenmesine ilişkin bir yarışma açmalıyız. Yermanki'nin basılı bulunan kitabı temel olarak alınabilir. Bununla birlikte, parantez içinde şunu söyleyelim: Yermanki açık açık menşevizme yakınlık duymaktadır ve sovyet düzeniyle ilgili ders kitapları düzenlemek için uygun bir kişi değildir. Kerjentsev'in yakında yayımlanan kitabını da temel olarak alabiliriz ve kullanılabilir durumda olan diğer kısmi ders kitapları da yararlı olabilir.

Birçok kalifiye ve çalışkan kişileri dokümanlar toplamak ve bu sorunu incelemek üzere Almanya'ya ya da İngiltere'ye göndermeliyiz. Amerika'ya ya da Kanada 'ya insan yollamak mümkün olmaz diye İngiltere'den sözettim.

İşçi ve Köylü Müfettişliğinin müstakbel görevlileri için; ve aynen Merkez Denetim Komisyonu adayları için bir ön sınav programı hazırlayacak bir komisyon atamalıyız.

Elbette, bu ve buna benzer önlemler halk komiserine ya da İşçi ve Köylü Müfettişliği yüksek okuluna ya da Merkez Denetim Komisyonu Prezidyumuna hiç bir zorluk çıkarmayacaktır.

Buna paralel olarak, Merkez Denetim Komisyonu üyeliği için aday seçecek bir hazırlık komisyonu atanmalıdır. Bu görev için, bizim sovyet yüksek okul öğrencileri arasından olduğu kadar, bütün bölümlerde çalışan deneyim sahibi işçiler arasından da yeterli sayının üstünde aday bulacağımızı umuyorum. Önceden şu ya da bu kategoriyi dışarda (sayfa 510) bırakmak yanlış olur. Büyük bir olasılıkla, bu kurum için, birçok niteliği ve birbirine benzemeyen erdemleri birleştiren karmaşık bir bileşim yeğlenecektir. Sonuç olarak, aday listelerinin oluşturulma işi çok yüklü bir çalışma gerektirecektir. Örneğin, yeni Halk Komiserliği kadrosunun tek tip kimselerden, sadece memurlardan oluşması ya da propagandacı tipteki kişiler ya da temel niteliği girişkenlik olan ya da bu alanda memurların hiç alışkın olmadıkları çevrelere sızma yeteneği olan kişileri bu kadronun dışında tutmak en az istenen bir durumdur.

*

Eğer planımı akademik kurumların planı ile karşılaştırırsam, düşüncemi en iyi şekilde anlatmış olacağımı sanıyorum. Onların prezidyumlarının rehberliğinde, Merkez Denetim Komisyonunun üyeleri, sistematik olarak Politbüro'nun bütün kağıtlarını ve dokümanlarını incelemek zorundadır. Üstelik, zamanlarını, en küçük ve özel mülk olan bürolardan en yüksek devlet kurumlarına dek, bizim kurumlarımızdaki rutini araştırmak üzere, çeşitli işler için doğru bir biçimde bölmek zorundadırlar. Ve son olarak, işlevleri, teorinin incelenmesini, yani kendilerini adamaya karar verdikleri işin örgütlenme teorisini ve emeğin örgütlenmesi için kurulmuş daha yüksek düzeyli kuruluşlardaki daha yaşlı yoldaşların ya da öğretmenlerin rehberliğinde gerçekleştirecekleri pratik çalışmayı içerecektir.

Bununla birlikte, kendilerini bu türden akademik çalışmayla sınırlamanın gerekli olacağını sanmıyorum. Bunun ya-

nısıra, kendilerini, dolandırmaları demeyeyim ama ona benzer şeyleri yakalamayı öğrenmek diye adlandırmaktan çekinmeyeceğim göreve hazırlanmaları ve kendi hareketlerini, kendi yaklaşımlarını vb. maskelemek için kendine özgü düzenler bulmaları gerekecektir. (sayfa 511)

Eğer bu tür öneriler Batı Avrupa hükümet kurumlarında ortaya konulseydi, korkutucu bir dargınlıkla, moral bir kızgınlık duygusuyla vb. ayağa kalkarlardı; ama bizim bunu yapabilecek kadar bürokratikleşmediğimize inanıyorum. NEP, henüz bir kimsenin yakalanabileceği düşüncesinden şaşkına dönmemize neden olacak kadar saygı kazanmayı başaramamıştır. Sovyet Cumhuriyetimizin o kadar yakın geçmişte bir kuruluşu vardır ki ve etrafı öyle eski, kullanılmayan eşya yığınları ile doludur ki, dolaplarla, ıssız kaynaklara yöneltilecek araştırmalarla bazan daha çok onları incelememiz gerektiği düşüncesi karşısında şaşkınlığı aklından geçirecek kişi az bulunur. Ve bu düşünce ile şaşkınlığı dönecek kişi olsa bile, kendisini gülünecek bir kişi yapacağından emin olabiliriz.

Umalım ki, yeni İşçi ve Köylü Müfettişliğimiz Fransızların pruderie* dedikleri, bizim ise gülünç yapmacık ya da gülünç böbürlenme diyebileceğimiz tamamıyla sovyet ve parti bürokrasimizin çıkarlarına yarayacak davranışlarda bulunan şeyi terketmeler. Parantez içinde şunu söyleyelim: Sovyet ofislerinde olduğu gibi Parti ofislerinde de bürokratlarımız var.

*

Erdemlilik taslama. -ç.

Yukarda, emeğin daha yüksek örgütlenmesi, vb. için enstitülerde çalışmamız, çok çalışmamız gerektiğini söylediğimde, hiç bir şekilde bir okul odasında olduğu gibi "çalışma"yı kastetmedim ya da kendimi ancak bir okul odasında olduğu gibi çalışmak düşüncesi ile sınırlamadım. Tek bir gerçek devrimcinin bile, bu durumda, bazı yarı-mizah yollu hileye, kurnazca hileye, biraz dolap çevrime ya da benzer bir şeye sapsmayı içine alan "çalışmaları" reddettiğimi [düşünerek -ç.] kuşku duymayacağımı umarım. Batı Avrupa'nın ağırbaşlı ve ciddi devletlerinde böyle bir düşüncenin herkesi dehşete düşü-

receğini ve tek bir dürüst memurun gözönüne bile almayacağını biliyorum. Böyle olmakla birlikte, (sayfa 512) henüz bu denli bürokratik olmadığımızı ve böyle bir düşüncenin aramızda tartışılmasının eğlenceden öteye bir şey doğurmayacağını umuyorum.

Gerçekten, niçin yarar ile zevki birleştirmemeli? Saçma olan, zararlı olan, yarı-saçma ve yarı-zararlı vb. olan bir şeyin gerçek yüzünü açığa vurmak için niçin biraz şakacı ya da yarı-şakacı bir hileye sapmamalı?

Eğer İşçi ve Köylü Müfettişliği bu düşünceleri incelemeyi üstlenirse, kanımca, çok kazançlı çıkacaktır ve Merkez Denetim Komisyonumuzun ve onun İşçi ve Köylü Müfettişliğindeki meslektaşlarının kazandıkları en parlak birçok zaferin listesi, Merkez Denetim Komisyonumuzun ve İşçi ve Köylü Müfettişliğimizin gelecekteki üyelerinin akılkârı ve ciddi ders kitaplarında değinilmesi hiç uygun olmayan yerlerdeki oldukça fazla sayıdaki kahramanlıkları ile zenginleşecektir.

*

Bir parti kurumu bir sovyet kurumu ile nasıl birleştirilebilir? Bu öneride uygun düşmeyen bir şey yok mudur?

Ben bu soruları kendi payıma değil ama yukarda aynen sovyet kurumlarındaki gibi parti kurumlarımızda da bürokratlar olduğunu söylerken belli belirsiz bir biçimde değindiğim kişiler adına soruyorum.

Ama bu, gerçekten, yaptığımız işin yararına ise niçin ikisini birleştirmeyelim? Böyle bir birleştirmenin henüz başlangıçta gerçekleştiği Dış İlişkiler Halk Komiserliğinde çok yararlı olduğunu hepimiz görmedik mi? Politbüro, parti görüş açısından hareket ederek, yabancı güçlerin daha saygısızca bir terim kullanmayacak olursak, hilekarca “hareketler”ini önceden önlemek için bizim karşılık olarak yapmamız gereken “hareketler”le ilgili önemli ve önemsiz birçok sorunu tartışmıyor mu? Bir sovyet kurumu ile bir parti kurumunun (sayfa 513) bu esnek birleşmesi, politikamızda, çok büyük bir güç kayna-

ğı değil midir? Kanımca, yararlılığını kanıtlamış olan, dış politikamızda tamamıyla benimsenmiş olan ve bu alanda hiç bir kuşkuya yer bırakmayacak bir biçimde alışlagelmiş olan her şey, devlet aygıtımız için bir bütün olarak hiç olmazsa uygun (gerçekten, kanımca çok daha fazla uygun) düşecektir. İşçi ve Köylü Müfettişliğinin işlevleri devlet aygıtımızı tüm olarak içine almaktadır ve eylemleri ise hiç istisnasız olarak: yerel, merkezi, ticari, tamamen yönetsel, eğitimsel, arşiv, tiyatro ile ilgili vb. - kısacası hiç istisnasız olarak tek tek ve bütün devlet kurumunu etkileyecektir.

O halde, eylemleri bu kadar geniş bir alana yayılan ve üstelik bu kadar olağanüstü biçim esnekliği gerektiren bir kurumun, bir parti denetim kurumu ile bir sovyet denetim kurumunun bu garip birleşmesini benimsemesine niçin izin verilmesin?

Ben buna engel olan bir şey görmüyorum. Daha ötesi var: kanımca, böyle bir birleşme işimizdeki başarının tek güvenesidir. Bu alandaki bütün kuşkuların hükümet bürolarımızın en tozlu köşelerinden yükseldiği ve bunların mizahtan başka bir şey olarak işlem görmeye layık olmadıkları kanısındayım.

*

Diğer bir şüphe: eğitimsel eylemler ile büro eylemlerini birleştirmek uygun mudur? Ben bunun yalnızca uygun değil ama zorunlu olduğu kanısındayım. Genel olarak konuşacak olursak, Batı Avrupa devlet biçimine karşı devrimci tutumumuza karşın, onun birçok zararlı ve gülünç önyargısıyla zehirlenmemize izin verdik; bu önyargılarla, bir ölçüye kadar, bu önyargıların çamurlu sularında bir kez daha balık avlamak hesapları yapan sevgili bürokratlarımız tarafından, (sayfa 514) bilerek şekillendik. Ve bu çamurlu sularda balık tutmayı o denli ileri götürdüler ki, onların bu eylemlerinin ne kadar kapsamlı olarak uygulandığını ancak aramızdaki körler göremedi.

Toplumsal, iktisadi ve siyasal ilişkilerin bilin alanlarında “dehşetli” devrimciyiz. Ama büro yönetiminin biçimleri ve usullerinin yerine getirilmesi üstünlüğüne gelince, “devrimciliğimiz”in yerini sık sık en küflü rutin alır. Çok ilginç bir olaya, toplumsal yaşantıda yer alan büyük bir sıçramanın, ne zaman en ufak bir değişiklik önerisi getirilse, insanı dehşete düşüren bir çekingenlikle birlikte gittiğine birden çok daha fazla kez tanık olduk.

Bu doğaldır, çünkü ileri doğru atılan en cesur adımlar, uzun süre teorik çalışma için saklı tutulmuş, temelde ve hatta tamamıyla teori içinde değeri yükseltilmiş olan bir alanda atılmıştır. İşten uzak olduğu zaman, Rus, olağandışı cesur teorik yapıtlar konusunda, bürokratik gerçeklerle teselli buldu ve bizim ülkemizde bu olağandışı cesur teorik yapıtların olağandışı oransız karakter taşımasının nedeni budur. Genel yapıtlardaki teorik pervasızlık, büro işlerindeki çok önemsiz reformlar konusunda gösterilen dehşet verici çekingenlikle birlikte gitti. Büyük evrensel tarım devrimi hiç bir ülkede örneği görülmeyen bir pervasızlıkla yürütüldü ama bunun yanında büro rutininde onuncu dereceden bir reformun çözümüne gelindiğinde hayaller yıkıldı; genel sorunlara uygulandığı zaman böylesine “parlak” sonuçla, doğuran genel önerileri bu reforma uygulayacak hayalgücü ya da sabır yoksunluğu vardı.

Günlük yaşantımızda, pervasızca cesaretin, çok önemsiz değişiklikler sözkonusu olduğu zaman şaşırtıcı bir ölçüde bir düşünce çekingenliği ile birlikte gitmesinin nedeni budur.

Gerçekten büyük bütün devrimlerde bu durumun görüldüğünü sanıyorum, çünkü büyük devrimler , eski ile, eskiyi geliştirmeye yönelik olan ile yeni uğruna çok soyut bir (sayfa 515) çabalama arasındaki çelişkilerden doğarlar ki, bu yeni, eskinin en ufak bir parçasını bile kapsamayacak kadar yeni olmalıdır.

Ve devrim ne kadar köklü olursa, bu çelişkilerden birçoğu da o kadar uzun süre devam eder.

*

Bugünkü yaşantımızın genel nitelikleri şöyledir: Kapitalist sanayi yıktık ve ortaçağa ait olan kurumları ve toprak mülkiyetini en derine gömmek için elimizden geleni yaptık. Dolayısıyla onun devrimci çalışmasının sonuçlarına inandığı için proletaryanın ardından giden küçük ve çok küçük köylülük yarattık. Bununla birlikte, daha gelişmiş ülkelerde sosyalist devrim zafere ulaşınca dek dayanmak, sadece bu düşünceye olan güvenin yardımıyla dayanmak kolay değil, çünkü özellikle NEP sırasındaki ekonomik zorunluluk, küçük ve çok küçük köylülerin emek üretkenliklerini çok düşük bir düzeyde tutmaktadır. Üstelik, uluslararası durum da Rusya'yı geri itmiş ve halkın emek üretkenliğini enine boyuna, savaş öncesi düzeyden çok daha aşağı bir düzeye indirmiştir. Batı Avrupalı kapitalist güçler, kısmen bilerek, ve kısmen bilinçsizce, ülkeyi ellerinden geldiği kadar yıkıma uğratmak için Rusya'daki iç savaş unsurlarını kullanarak bizi geriye püskürtmek için yapabilecekleri her şeyi yaptılar. Emperyalist savaşın birçok avantaja sahip gibi görünen tek çıkış yolu kesinlikle buydu. Biraz da şöyle tartışıyorlardı. "Eğer Rusya'daki devrimci düzeni yıkamazsak, her halükarda, onun sosyalizme doğru ilerlemesini engelleyeceğiz." Ve onların açısından başka türlü düşünmek olanaksızdı. Sonunda sorunları yarı yarıya çözdü. Devrimin yarattığı yeni düzeni yıkamadılar ama onun, bir an önce, sosyalistlerin tahminlerini doğrulayarak, sosyalistlerin üretici güçleri geliştirmelerine, bütünüyle ele alındığı takdirde (sayfa 516) sosyalizmi oluşturacak olan bütün potansiyelleri büyük bir hızla geliştirmelerini olanaklı kılacak olan ileri adımı atmasına engel oldular; [bu adım atılsaydı -ç] sosyalistler sosyalizmin, kendi içinde, dev güçlere sahip olduğunu ve bugün insanlığın olağanüstü parlak umutlarını yeni bir gelişim aşamasına girdiğini dosta-düşmana kanıtlamış olacaktı.

Bugün şekillenmiş olan uluslararası ilişkiler sistemi öyledir ki zaferi kazanmış ülkeler bir Avrupa ülkesini, Almanya'yı, köleleştirmişlerdir. Üstelik, Batının en yaşlı devletleri olan birkaç devlet, kazandıkları zafere dayanarak, kendi ülke-

lerindeki sömürülen sınıflara bazı önemsiz ayrıcalıklar tanımak durumundadırlar. Bu ayrıcalıklar önemsiz de olsalar, o ülkelerdeki devrimci hareketi geciktirmekte ve “toplumsal barış” a benzer bir durum yaratmaktadır.

Aynı zamanda, son emperyalist savaşın bir sonucu olarak, Doğunun bazı ülkeleri, Hindistan, Çin vb. tamamıyla yolundan çıkarıldı. Gelişmeleri kesinlikle Avrupa'nın genel kapitalist çizgisine uydu. Avrupa'nın genel kargaşalığı onları etkilemeye başladı ve bugün, bu ülkelerin dünya kapitalizminin tümünde yer alacak olan bir bunalıma yolaçmalarının kaçınılmaz olduğunu bütün dünya açıkça görmektedir.

Böylece, günümüzde karşılaştığımız sorun şudur: bugün içinde bulunduğumuz yıkım ile ve küçük ve çok küçük köylü üretimimiz ile, Batı Avrupalı kapitalist ülkeler sosyalizme doğru gelişimlerini tamamlayıncaya dek dayanabilecek miyiz? Ama onlar bu gelişmelerini, bizim önceden beklediğimiz gibi tamamlamıyorlar. Onlar bu gelişimlerini, sosyalizmin yavaş yavaş “olgunlaşması” yoluyla değil, bazı ülkelerin diğerlerini sömürmesi yoluyla, emperyalist savaşta yenilen ülkelerden ilkinin sömürülmesi ile birlikte Doğunun tümünün sömürülmesi yoluyla tamamlıyorlar. Öte yandan, kesinlikle birinci emperyalist savaşın sonucu olarak, Doğu tamamıyla devrimci hareketin içine çekilmiştir, tamamıyla dünya (sayfa 517) devrimci hareketinin genel girdabı içine çekilmiştir.

Bu durumda ülkemiz için hangi taktikler salık verilebilir? Elbette; şunlar: İşçi hükümetimizi muhafaza etmek ve küçük ve çok küçük köylülüğü onun öncülüğünde ve yönetiminde tutmak. Bizim avantajımız, bugün, bütün dünyanın, bir dünya sosyalist devrimini kaçınılmaz olarak doğuracak olan bir harekete geçmekte oluşudur. Dezavantajımız ise, kapitalistlerin dünyayı iki kampa bölmeyi başardıkları [bir ortamda -ç.] çalışmakta olmamızdır. Ve bu bölünme, gerçekten ileri, kültürlü, bir kapitalist gelişim ülkesi olan Almanya'nın [yeniden -ç.] ayakları üzerinde doğrulmasının çok güç olması olgusu nedeniyle daha karmaşık bir hal almaktadır. Batı dediğimiz bütün kapitalist güçler onu galamakta ve onun yükselmesini önle-

mektedirler. Öte yandan, sömrülen yüz milyonlarca emekçi halkı ile birlikte, insanın çekebileceği acının son derecesine getirilmiş olan bütün Doğu, fiziksel ve maddi gücünün, daha küçük olan Batı Avrupa devletlerinden hiç birisinin fiziksel, maddi ve askeri gücü ile karşılaştırılamayacağı bir duruma zorlanmıştır.

Bu emperyalist ülkelerle gelecekteki çatışmadan kendimizi kurtarabilir miyiz? Batının zengin emperyalist ülkeleri ile Doğunun zengin emperyalist ülkeleri arasındaki iç çelişkiler ve çatışmaların, ilk kez olduğu gibi, bize ikinci bir çözüm getireceğini umabilir miyiz? Rus karşı-devrimini desteklemek üzere açılan Batı Avrupa karşı-devrim kampanyası, Batı ve Doğunun karşı-devrimcileri kampındaki, Batılı ve Doğulu sömürgecilerin kampındaki, Japonya ve Amerika kampındaki çelişkiler sayesinde yıkılmıştı.

Bana öyle geliyor ki, bu soruya, çözüm çok sayıda etkene bağlıdır diye yanıt vermek gerek; kısaca, mücadelenin sonucunu öngörmeye izin veren şey, eninde sonunda kapitalizmin kendisinin dünyanın ezici çoğunluğunu mücadele için eğittiği olayıdır.

Mücadelenin sonucu Rusya'nın, Hindistan'ın, Çin'in vb. (sayfa 518) dünya nüfusunun ezici çoğunluğunu meydana getirmeleri olayına bağlıdır. Ve birkaç yıldan beri de inanılmaz bir hızla kurtuluşu için mücadeleye sürüklenen bu nüfus çoğunluğudur; bu bakımdan, dünya çapındaki mücadelenin sonucundan hiç kuşku duyulamaz. Bu anlamda sosyalizmin kesin zaferi, mutlak bir biçimde ve bütünüyle güvence altına alınmıştır.

Ama bizi ilgilendiren hiç de sosyalizmin kaçınılmaz nihai zaferi değildir. Bizi, Rusya komünist partisini, Rusya Sovyetleri iktidarını ilgilendiren, Batı Avrupa'nın karşı-devrimci devletlerinin bizi ezmesini engellemek için izlememiz gereken taktiktir. Karşı-devrimci emperyalist Batı ile devrimci ve ulusalcı Doğu, dünyanın en uygar devletleri ile Doğu devletleri gibi en geri kalmış ve çoğunluğu oluşturan ülkeler arasındaki bundan sonraki askeri çatışmaya kadar yaşayabilmemiz için,

V. İ. Lenin

bu çoğunluğun uygarlaşmaya zamanı olması gerekmektedir. Biz de siyasal öncüllerine sahip olmamıza karşın, doğrudan sosyalizme geçecek kadar uygar değiliz. Bu taktiği izlememiz, ya da kurtuluşumuz için aşağıdaki politikayı kabul etmemiz gerekiyor.

İşçilerin köylüler üzerindeki yönetimi uygulamaya devam edecekleri, köylülerin güvenini sarsmayacakları, ve sıkı bir tutumlulukla toplumsal yaşamın bütün alanlarından en ufak aşırılıkları (ifratları) kovacakları bir devlet kurmak için çaba harcamamız gerekiyor.

Devlet aygıtımızda en fazla tasarrufu gerçekleştirmemiz gerekiyor. Devlet aygıtından, ona çarlık Rusyası'nın, kapitalist ve bürokratik aygıtından kalan bütün aşırılık (ifrat) izlerini silmemiz gerekiyor.

Bu, köylü orta-halliliğinin egemen olması demek olmayacak mıdır?

Hayır. Eğer işçi sınıfının, köylülüğün yönetimini muhafaza etmesini sağlarsak, devletimizin iktisadi yaşamında olanaklı olan eli sıkılığı uygulayarak, yaptığımız her tasarrufu, büyük makine sanayiini geliştirmek, elektrikleştirmeyi, (sayfa 519) hidrolik kömür çıkarmayı geliştirmek, Volhov hidro-elektrik santralının yapımını bitirmek vb için, kullanabileceğiz.

Umudumuz, tek umudumuz burada. Sadece o zaman, bir benzetme yaparak, at değiştirebilir, köylünün, mujiğin zayıf atını bırakabilir, iflas etmiş bir tarım ülkesinde zorunlu ekonomilerden vazgeçebilir, ve proletaryanın aradığı ve aramadan edemeyeceği ata, yani büyükölçekli makine sanayii atına, elektrikleştirmeye, Volhov hidro-elektrik santralına vb.'ye atlayabiliriz

İşte işimizin, politikamızın, taktiğimizin, stratejimizin genel planını, aklımda, yeniden örgütlenmiş İşçi ve Köylü Müfettişliklerinin görevlerine böyle bağlıyorum. İşte benim gözümde İşçi ve Köylü Müfettişliğini onu istisnai bir yüksekliğe çıkararak, onun yöneticilerine Merkez Komitesinin haklarını vererek, vb., vb. göstermemiz gereken istisnai özeni, dikkati haklı çıkaran budur.

Az Olsun Temiz Olsun

İşte kanıtı: sadece aygıtımızı en iyi bir biçimde temizleyerek, mutlaka gerekli olmayan en asgariye indirerek kesinlikle kendimizi koruruz. Ve bunu, bir küçük köylü tarım ülkesinin düzeyinde değil, şu genelleşmiş darkafalılık düzeyinde değil, gittikçe büyük makineleşmiş sanayie doğru yükselen bir düzeyde yapabiliriz.

İşçi ve Köylü Müfettişliğimiz için düşlediğim büyük görevler bunlardır. İşte bunun içindir ki, bu Müfettişlik için partinin en üst organının “basit” bir Halk Komiserliğiyle birleştirilmesini tasarlıyorum.

2 Mart 1923

Pravda, n° 49.

4 Mart 1923

İmza: N. Lenin

